

В. Й. ЗАСЕЛЬСЬКИЙ, д-р техн. наук, проф.,

І. В. ЗАСЕЛЬСЬКИЙ, канд. техн. наук, доц., М. І. ШЕПЕЛЕНКО, асист.

Навчально-науковий технологічний інститут Державного університету економіки та технологій
О.І. КИТАЧ, дир., О. І. БАРАНОВА, викл.

ВСП Криворізький технічний фаховий коледж УДУНТ

ОЦІНКА ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНІЧНОЇ СИСТЕМИ «РОТОРНИЙ ЗМІШУВАЧ-КОНВЕЄР» В УМОВАХ ПАТ «ЦГЗК» НА ДІЛЯНЦІ ОГРУДКУВАННЯ МЕТАЛУРГІЙНОЇ ШИХТИ

Мета. Метою досліджень була оцінка ефективності використання технічної системи в процесі підготовки суміші для отримання окатишів в діючій технологічній схемі фабрики огрудкування, а також визначення її енергосилових параметрів.

Методи. Методика досліджень даної праці включала визначення вмісту некондиційних фракцій окатишів в залежності від застосування обладнання, а також виміри енергосилових витрат кожної секції роторного змішувача встановленого над конвеєрної стрічкою в холостому ході та під навантаженням при переміщенні матеріалу за технологічною схемою виробництва окатишів фабрики огрудкування ПАТ «ЦГЗК» (м. Кривий Ріг), а також потужність привода конвеєра.

Наукова новизна полягає в тому, що використання удосконаленої технічної системи «роторний змішувач-конвеєр» дозволяє підвищити якість підготовки окатишів до спікання за рахунок зменшення некондиційної частки окатишів перед завантаженням їх в машину випалу. Окрім цього визначено енергосилові витрати роботи роторного змішувача в холостому ході, які становлять 3,9 кВт та під навантаженням 15,4 кВт. Порівнюючи отримані результати промислових випробувань з результатами розрахунків встановлено, що різниця між ними при роботі змішувача в холостому ході відрізняється не більше чим на 3%, а під навантаженням не більш ніж 10%. Також визначена потужність привода конвеєра при його роботі без змішувача та з ним, під вібраційним впливом та без нього. Встановлено, що потужність привода конвеєра при роботі зі змішувачем та з застосуванням ексцентричних роликкоопор збільшується на 8%, але таке підвищення допустиме так як привод не завантажено на 20%.

Практична значимість. В статті наведено принципову технологічну схему підготовки сировини для отримання якісних окатишів в умовах ПАТ «ЦГЗК» (Кривий Ріг). Представлені реальні показники енергетичних витрат запропонованого обладнання в холостому ході та під навантаженням.

Результати. В результаті дослідження визначено ефективність застосованої технологічної схеми, яка оцінювалась по класу сирих окатишів 0,10 на конвеєрі повернення встановленого під роликковим укладачем, а також визначено основні енергозатратні затрати вузлів технічної системи «роторний змішувач-конвеєр» в реальних промислових умовах.

Ключові слова: змішувач, матеріал, огрудкування, робочий орган, окатиш, змішувач, система, конвеєр.

doi: 10.31721/2306-5451-2022-1-55-114-118

Проблема та її зв'язок з науковими та практичними завданнями. Діяльність сучасного суб'єкта гірничо-металургійної галузі характеризується детермінованими результатами, які чітко та ясно визначають цільові риси функціонування такого суб'єкта та характеризують отримані результати його діяльності.

Системи змішування, огрудкування при виробництві окатишів є важливою складовою і умовою функціонування гірничо-збагачувальних комбінатів. Вищезгадані системи складають основу структури, яка відповідає рівню розвитку технічної й технологічної оснащеності в гірничо-металургійній галузі. Важливою складовою для кожної системи є якісна підготовка шихти до спікання.

В період досліджень при підготовці шихти до спікання спостерігається високий вміст повернення (некондиційної фракції), що не давав можливості підвищити якість її підготовки.

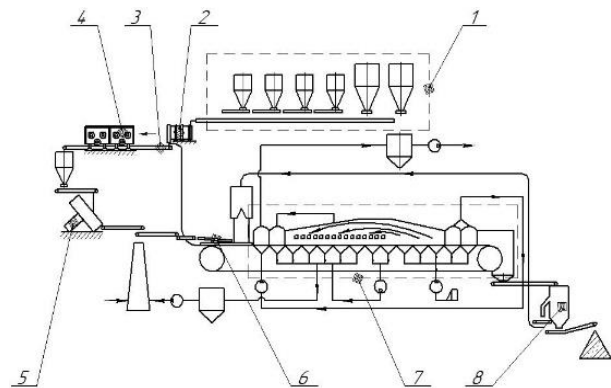
Аналіз досліджень і публікацій. Аналіз літературних надбань провідних вітчизняних та закордонних вчених [1-5] показує, що, враховуючи проблеми сьогодення в питаннях підготовки металургійної шихти (в особливості змішування) існує потреба вдосконалення та повсякчасного розвитку або розробки принципово нових загально інженерних й технічних рішень, які спрямовані на створення або удосконалення існуючого обладнання, яке б відповідало науково-технічному рівню з урахуванням останніх досягнень науки та техніки у гірничо-металургійній галузі.

Дослідження, якому присвячена дана праця, було спрямоване на визначення якості підготовки суміші для отримання якісних окатишів та перевірку наведеної в роботах [6, 7] методики визначення енергосилових параметрів технічної системи «роторний змішувач-конвеєр».

Постановка завдання. Як згадувалось вище, постає необхідність проведення додаткових промислових випробувань, які стосуються удосконаленої технологічної схеми виробництва окатишів та визначення її основних технологічних та технічних показників.

Викладення матеріалу та результати. Промислові дослідження проводилися на фабриці огрудкування Центрального гірничо-збагачувального комбінату (м. Кривий Ріг) на ділянці підготовки шихтових матеріалів за технологічною схемою наведеною на рис. 1 та має наступний принцип дії: шихтовий матеріал з бункерів 1 транспортується в барабанний змішувач 2, далі він поступає на магістральний конвеєр 3, над яким встановлено роторний змішувач типу СР-620×1,4-4 позиція 4 виробництва «КВМШ плюс, як показано на фото (рис. 2), технічна характеристика котрих наведена в табл. 1. Після змішування матеріалу на магістральному конвеєрі він поступає на огрудкування 5 для утворення сирих окатишів.

Рис. 1. Удосконалена технологічна схема виробництва окатишів: 1 – складання шихти; 2 – барабанний змішувач; 3 – магістральний конвеєр; 4 – роторний змішувач; 5 – огрудковувач; 6 – роликівий укладач; 7 – машина для спікання; 8 – сортування готового продукту

Далі сирі грудки розподіляються роликівим укладачем на верхній клас – плюс 10 мм, який надходить до машини спікання 7, а нижній клас – мінус 10 мм (некондиційний), повертається до технічної системи «роторний змішувач-конвеєр» 4. Остаточо після спікання готові окатиші транспортуються з печі, охолоджуються продувкою та надходять на дільницю сортування 8, де відсівається некондиційний клас 0 – 5 мм.

Рис. 2. Фото технічної системи «роторний змішувач-конвеєр» встановленої на ПАТ «ЦГЗК»

Таблиця 1

Технічні характеристики роторних змішувачів з гнучким тросовим та лопатевим роторами

Тип (варіанти виконання)	СР-520×0,8	СР-520×1,0	СР-520×1,2	СР-620×1,4
Ширина стрічки конвеєра, м	0,8	1	1,2	1,4
Продуктивність змішувача, т/г	250	500	800	1200
Кількість секцій, шт	2, 3, 4	2, 3, 4	2, 3, 4	2, 3, 4
Кількість роторів, шт	4, 6, 8	4, 6, 8	4, 6, 8	4, 6, 8
Діаметр ротора, мм	520	520	520	520
Потужність привода, кВт	15-22,5-30	22-33-44	30-45-60	37-55,5-74
Маса змішувача, т	3,8-5,3-6,8	4-5,5-7	4,2-5,8-7,3	4,4-6-7,5

Методика проведення промислових випробувань та отримані результати досліджень. Для визначення використання підготовки окатишів для спікання на кожному магістральному конве-

єрі було встановлено по змішувачу типу СР-620×1,4-4, де на одному з низ у робочій зоні змішування шихтового матеріалу використовувались конвеєрні роликові опори з примусовим дисбалансом шляхом встановлення додаткової полуобічайки, як показано на рис. 3.

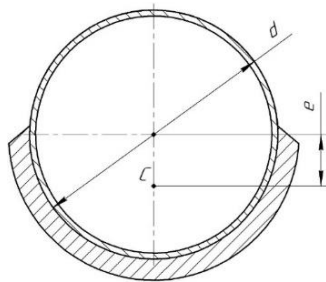

Рис. 3. Переріз профілю удосконаленого ролику»

Такий конструктив застосованої роликової опори дозволив, в робочій зоні переміщення і змішування матеріалу, отримати вібраційне прискорення яке дорівнювало $15,5 \text{ м/с}^2$, яке розраховувалось за формулою

$$a = A\omega^2,$$

де A – амплітуда коливання ролика, мм

$$A = \frac{me}{M},$$

де m – маса ролика, кг; M – маса осередку конвеєрної стрічки й матеріалу над роликовою опорою, кг; e – ексцентриситет роликової опори, м; ω – частота коливань ролика, с^{-1}

$$\omega = \frac{2V}{d}, \quad (3)$$

де V – лінійна швидкість конвеєрної стрічки; d – діаметр ролика.

Ефективність застосованої технологічної схеми оцінювалась по класу 0...10 мм сирих окатишів на конвеєрі повернення, встановленого під роликовим укладачем без роторного змішувача та з ним (з надаванням вібраційного впливу та без нього).

На діаграмі (рис. 4) наведені середні показники в відсотках змісту некондиційної частки сирих окатишів після проходження роликового укладача.

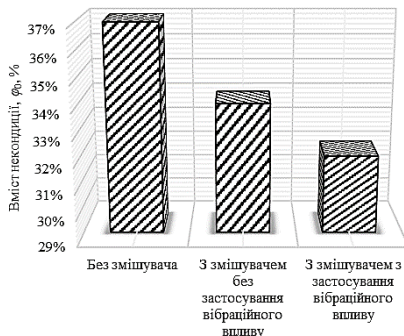

Рис. 4 Середні показники вмісту некондиційних сирих окатишів в залежності від застосованого обладнання

З отриманих даних видно, що застосування роторного змішувача в удосконаленій технологічній схемі підготовки окатишів до спікання дозволяє не менш як на 2,5% знизити вміст некондиційного класу по сирим окатишам без вібраційного впливу на матеріал та на 3,8% з ним.

При визначенні ефективності підготовки суміші з вібраційним впливом і без нього одночасно проводились заміри потужності привода конвеєра встановленого під роторним змішувачем. Визначення його енергосилових параметрів також як і в випадку вимірів потужності привода секції роторного змішувача здійснювалась шляхом застосування вимірювального комплексу К50. В табл. 2 наведені отримані дані потужності привода конвеєра при його роботі без змішувача та з ним, під дією вібраційного впливу та без нього. З цих даних видно, що максимальна потужність привода конвеєра при роботі зі змішувачем й вібраційним впливом на конвеєрну стрічку збільшується на 10 кВт та становить 128 кВт, що не є критичним, так як його встановлена потужність більше й дорівнює 160 кВт.

Таблиця 2

Потужність привода роторного змішувача

Виміри	Секції по ходу руху матеріалу на конвеєрній стрічці				Розрахована потужність, кВт
	I	II	III	IV	
В холостому ході	3,8	3,9	3,9	3,9	3,9
Під навантаженням	14,4	14,0	13,8	13,8	15,4

Окрім цього для перевірки теоретичних досліджень пов'язаних з розрахунками енерговитрат змішувача були проведені заміри фактичної потужності встановлених двигунів на кожній секції впровадженого устаткування.

Енергосилові витрати вимірялись для кожної секції змішувача в холостому ході та під дією навантаження в процесі переміщення матеріалу. В якості показника енерговитрат кожної секції вимірялась потужність її привода з застосуванням вимірювального комплексу К-50.

В таблиці 3 наведені отримані дані потужності привода кожної секції роторного змішувача та показники, які були розраховані за розробленою методикою в [5, 6].

Таблиця 3

Потужність привода конвеєра

Виміри	Визначена потужність, кВт
Під навантаженням без технічної системи	118
Під навантаженням з технічною системою без вібраційного впливу	121
Під навантаженням з технічною системою з вібраційним впливом	128

З отриманих результатів видно, що потужність приводів в робочому режимі не перевищує максимальних значень згідно їх характеристик в табл 3 й зменшується від секції до секції під дією навантаження, що на наш погляд обумовлено впливом первинної дії розпушення шару матеріалу на перших приймальних трасових елементах.

В холостому ході вона практично однакова для всіх секцій змішувача і не перевищує 3,9 кВт. Порівнюючи отримані результати промислових випробувань потужності з результатами розрахунків видно, що різниця між ними при роботі змішувача в холостому ході відрізняється не більше чим на 3%, а під навантаженням не більш ніж 10 %.

Висновки та напрямок подальших досліджень. В ході промислових досліджень отримано наступні результати: розроблені методики оцінки ефективності роботи системи «роторний змішувач-конвеєр», а також визначення енергосилових параметрів роторного змішувача та конвеєра. Дослідженнями встановлено, що застосування роторного змішувача в удосконаленій технологічній схемі підготовки окатишів до спікання дозволяє не менш як на 2,5% знизити вміст некондиційного класу по сирим окатишам без вібраційного впливу на матеріал та на 3,8% з ним. Також визначено енергосилові витрати роботи роторного змішувача в холостому ході, які становлять 3,9 кВт та під навантаженням 15,4 кВт й потужність привода конвеєра, яка становить 128 кВт, що складає збільшення на 8% й не є критичним так як встановлена потужність дорівнює 160 кВт. Порівнюючи результати енергетичних витрат отриманих з промислових випробувань, з результатами теоретичних розрахунків встановлено, що різниця між ними при роботі змішувача в холостому ході відрізняється не більше чим на 3%, а під навантаженням не більш ніж 10 %.

Список літератури

1. Федосенков Б. А. Разработка технологических способов и исследование процесса приготовления сухих пищевых композиций в смесительных агрегатах непрерывного действия: автореф. дис. на соискание уч. степени канд. техн. наук. Кемерово.: 1996. 17 с.
2. Швед С.В. Оценка надежности портального смесителя-гомогенизатора на основе расчета износа рабочего органа. / С.В. Швед, Д.В. Пополов, И.В. Засельский. *Металлург. и горноруд. пром-сть*. 2015. № 7. С. 57-61.
3. Большаков В.И. Расчет металлургических машин. Оборудование обжиговых и агломерационных цехов / В. И. Большаков, А.Д. Учитель, В.И. Засельский, Д.В. Пополов, С.А. Учитель, В. В. Коноваленко. – Кривой Рог. – 2012. – 336 с.
4. Учитель А.Д. Determination of technological and power parameters of mixer-homogenizer / A.D. Uchitel, D.V. Popolov, I. V. Zasel'skiy // *Metallurgical and Mining Industry*. – 2016. – № 1. – P. 158-162.
5. Винарский М.С. Планирование эксперимента в технологических исследованиях / М.С. Винарский, М.В. Лурье К.: Техника, 1975. 168 С.
6. Засельський В.Й. Алгоритм розрахунку енергосилових витрат технічної системи «роторний змішувач-конвеєр» / В.Й. Засельський, Д.В. Пополов, І.В. Засельський, М.І. Шепеленко. *Вісник КНУ*. Випуск 51. – Кривий Ріг. – 2020р. – с.24-29.
7. Засельський В.Й. Алгоритм визначення енергосилових параметрів роторного змішувача / В.Й. Засельський, Д.В. Пополов, М.І. Шепеленко. *Збірник матеріалів Всеукраїнської конференції молодих вчених "Молодь і наука. Практика інноваційного пошуку"* (17 грудня 2020., м.Дніпро, Україна). - Дніпро. - 2020. - с. 67-71.
8. Лукашин Н.Д. Конструкция и расчет машин и агрегатов металлургических заводов./ Н.Д. Лукашин, Л.С. Кохан, А.М. Якушев. *Академикна. 2003. 456 с.*
9. Leont'ev L.I. Manufacture of steel and ferroalloys in the world / L.I. Leont'ev, L.A. Smirnov, V.I. Zhuchkov, V.Ya. Dashevskii, *Elektrometallurgiya*, No. 2, 2-9 (2008).
10. Artiukh V. Use of CAE-Systems at Evaluation of Shock Absorbers for Metallurgical Equipment / V. Artiukh, T. Raimberdiyev, V. Mazur *MATEC Web of Conferences*. Volume 53, 2016. International Scientific Conference Week of Science in SPbPU – Civil Engineering (SPbWOSCE-2015).